Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten;

overwegende dat:

- het college onder “voorlichting” in artikel 12 van de Referendumverordening behalve neutrale voorlichting ook campagnevoering verstaat;
- het wenselijk is dat voorstanders en tegenstanders van een besluit dat onderwerp is van een referendum, alsmede inwoners die daar neutraal tegenover staan in aanmerking moeten kunnen komen voor subsidie voor campagnevoering;
- voor subsidieverstrekking ten behoeve van campagnevoering een juridische basis nodig is;
- de reële mogelijkheid bestaat dat de gemeenteraad op korte termijn besluit tot het houden van een referendum;

gelet op:

- titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht;
- de Algemene subsidieverordening gemeente Houten;
- de Referendumverordening Houten;

besluit vast te stellen de:

SUBSIDIEREGELING REFERENDUM GEMEENTE HOUTEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten;

b. inwoners: inwoners van de gemeente Houten;

c. kiesgerechtigden: kiesgerechtigden als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Referendumverordening Houten;

d. raad: gemeenteraad van de gemeente Houten;

e. referendum: een referendum als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Referendumverordening Houten;

f. referendumcommissie: de permanente referendumcommissie die de raad ingevolge artikel 10 lid 1 van de Referendumverordening Houten heeft ingesteld.

Artikel 2 Doelgroep en uitsluitingen

1. Voor activiteiten in het kader van een campagne ten behoeve van het publieke debat of de individuele meningsvorming over het besluit waarop het referendum betrekking heeft, kan het college subsidie verstrekken aan:

   a. een rechtspersoon;

   b. ten minste drie kiesgerechtigden gezamenlijk.

2. Geen subsidie wordt verstrekt aan politieke groeperingen die zijn geregistreerd bij het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad, provinciale staten, waterschappen, Europees Parlement of de Tweede Kamer, als bedoeld in de Kieswet.

Artikel 3 Subsidiabele kosten

1. Subsidie wordt alleen verstrekt ter bekostiging van materiële kosten die een aanvrager maakt ten behoeve van de in artikel 2 lid 1 bedoelde activiteiten.
2. Kosten voor eigen arbeid van de aanvrager komen niet in aanmerking voor subsidie.
3. Loonkosten voor een externe professional komen slechts dan voor subsidie in aanmerking wanneer deze onvermijdelijk zijn. De bijdrage aan de loonkosten bedraagt maximaal € 35,- per uur met een maximum van 15 uur.

Artikel 4 Beoordelingscriteria

1. Een aanvraag wordt beoordeeld op de mate waarin:
    a. deze naar redelijke verwachting een bijdrage zal leveren aan het publieke debat of de individuele meningsvorming; en
    b. de activiteiten in voldoende mate voor de inwoners toegankelijk zijn en/of de uitingen openbaar zijn; en
    c. de voorgenomen activiteiten vooraf bekend gemaakt zijn bij de inwoners, wanneer de activiteiten zich daar redelijkerwijs voor lenen; en
    d. er sprake is van voldoende spreiding over aanvragers, soort en inhoud van de activiteiten; en
    e. het gevraagde bedrag in verhouding staat tot het product of het verwachte resultaat van de activiteit.
2. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt gebruik gemaakt van de door de aanvrager ingediende begroting als bedoeld in artikel 8.

Artikel 5 Weigeringsgronden

Behalve op de in artikel 9 van de Algemene subsidieverordening genoemde weigeringsgronden wordt de subsidie geweigerd:

a. als of voor zover de activiteiten hebben plaatsgevonden voordat op de aanvraag is beslist;
b. als of voor zover de activiteiten plaatsvinden na de dag waarop het referendum wordt gehouden.

Artikel 6 Budget en verdeling

1. Het college kan subsidie verstrekken als en voor zover de raad hiervoor een budget beschikbaar heeft gesteld en voor zover dit budget toereikend is.
2. Van het budget is:
    a. een derde deel beschikbaar voor campagnevoering van de tegenstanders van het voorgenomen raadsbesluit;
    b. een derde deel beschikbaar voor campagnevoering van de voorstanders van het voorgenomen raadsbesluit; en
    c. een derde deel beschikbaar voor neutrale campagnevoering.
3. Per activiteit wordt ten hoogste € 2.000,- subsidie verstrekt.

Artikel 7 Termijnen

1. In afwijking van artikel 7 van de algemene subsidieverordening, kan subsidie worden aangevraagd tot uiterlijk twee weken na de dag waarop de raad heeft besloten tot het houden van een referendum.

2. Indien een aanvraag om subsidie onvolledig is, wordt de aanvrager een termijn van drie werkdagen gegeven om de aanvraag aan te vullen. Deze termijn gaat in op de eerste werkdag na verzending van het verzoek om aanvulling.

3. In afwijking van artikel 8 lid 2 van de Algemene subsidieverordening, beslist het college zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van alle volledige aanvragen en het bijbehorende advies van de referendumcommissie op die aanvragen.

Artikel 8 Aanvraag

Een aanvraag wordt gedaan met gebruikmaking van een door de gemeente beschikbaar gesteld (digitaal) formulier en dient, in afwijking van artikel 6 lid 2 en lid 3 van de Algemene subsidieverordening, de volgende informatie te bevatten:

a. de aard en inhoud van de activiteiten en of deze tegen of voor het voorgenomen raadsbesluit gericht zijn, dan wel neutraal van aard zijn;

b. de wijze waarop een bijdrage aan het publieke debat of de individuele meningsvorming wordt gerealiseerd en het beoogde publieksbereik van de bijdrage;

c. een gespecificeerde begroting die inzicht geeft in de geraamde inkomsten en uitgaven, voor zover deze betrekking hebben op de activiteit;

d. indien de aanvrager een rechtspersoon is: de handtekening van degene(n) die bevoegd is/zijn de rechtspersoon te vertegenwoordigen;

e. indien de aanvrager gezamenlijke kiesgerechtigden zijn: de achternaam, voorletter(s), het adres, de woonplaats, de geboortedatum en de handtekening van de kiesgerechtigden die gezamenlijk de aanvraag indienen;

f. het rekeningnummer waarop het subsidiebedrag overgemaakt dient te worden.

Artikel 9 Advies referendumcommissie

1. De referendumcommissie brengt een advies uit over de ingediende subsidieaanvragen.

2. Daartoe zendt het college de aanvragen meteen na binnenkomst door naar de referendumcommissie.

Artikel 10 Vaststelling subsidie

Indien de aanvraag voor toekenning in aanmerking komt, wordt de subsidie vastgesteld zonder dat er subsidieverlening aan vooraf gaat. Het toegekende bedrag wordt zo spoedig mogelijk uitbetaald.

Artikel 11 Eindverantwoording

Binnen vier weken nadat het referendum is gehouden legt de subsidieontvanger door het invullen van een door de gemeente beschikbaar gestelde bestedingsverklaring verantwoording af over de gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 12 Hardheidsclausule

1. Het college kan van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van deze regeling afwijken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.

2. De referendumcommissie brengt een advies uit over een voorgenomen afwijking van de regeling.

Artikel 13 Slotbepalingen

1. De Subsidieregeling beoordelingscriteria en verplichtingen, vastgesteld bij besluit van 16 juni 2014, is niet van toepassing.

2. Deze regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking ervan.

3. Deze regeling kan worden aangehaald als: Subsidieregeling referendum.

Houten, 12 januari 2021

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink G.P. Isabella

TOELICHTING

Algemeen

Deze regeling is opgesteld voor het geval er een raadplegend referendum wordt gehouden in de zin van de Referendumverordening Houten. In titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) staan algemene regels voor subsidie. Daarnaast is de Algemene subsidieverordening (Asv) van de gemeente Houten van toepassing, tenzij daarvan in deze regeling wordt afgeweken.

Deze regeling bevat nadere regels voor subsidies in het kader van een referendum. De Awb gebruikt de term activiteiten in de titel die over subsidies gaat. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de Awb wordt in de verordening ook gesproken over activiteiten.

In artikel 12, onder c, van de Referendumverordening staat dat de raad het budget vaststelt dat beschikbaar wordt gesteld voor voorlichting over en de organisatie van het referendum. Over campagnes of subsidie wordt in de verordening zelf niet gesproken. In de toelichting wordt echter vermeld dat de gemeente kan besluiten zowel de voor- als de tegenstanders een budget voor voorlichtende activiteiten (campagnes) ter beschikking te stellen. Dit wordt zo opgevat dat subsidie voor campagnevoering kan worden aangevraagd.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor een goed begrip van de regeling is een aantal begrippen gedefinieerd.

Artikel 2 Doelgroep en uitsluitingen

Subsidies kunnen verstrekt worden aan organisaties in de vorm van rechtspersonen maar ook aan 'gewone' inwoners, mits zij dit doen met een aantal van minimaal drie personen. In dit laatste geval dienen zij kiesgerechtigd te zijn voor de raadsverkiezingen van de gemeente Houten. Kiesgerechtigden die gezamenlijk een aanvraag indienen worden aangemerkt als één aanvrager.

Politieke partijen kunnen geen subsidie aanvragen op basis van deze regels. Zij hebben hun eigen mogelijkheden om campagne te voeren. Dit geldt ook voor het college.

Artikel 3 Subsidiabele kosten

De subsidie is bedoeld als tegemoetkoming in materiële kosten. Denk aan het drukken van een folder of het maken van een filmpje. Het is niet bestemd voor loonkosten van de aanvrager en in principe ook niet voor loonkosten van anderen. Als het voor de activiteit absoluut noodzakelijk is om een deskundige in te huren, is het mogelijk om een uitzondering te maken. De kosten die voor subsidie in aanmerking komen, moeten noodzakelijk zijn om de activiteit uit te kunnen voeren.

Indien er een professional ingehuurd dient te worden (bijvoorbeeld een grafisch vormgever voor het ontwerpen van een affiche of een cameraman voor het maken van een filmpje), dan worden deze kosten vergoed tot een maximum van € 35,- per uur. Het maximale aantal uren dat per aanvraag gedeclareerd kan worden is 15. De bijdrage aan de loonkosten maakt deel uit van het subsidiebedrag voor een bepaalde activiteit, welk bedrag maximaal € 2.000 is.

Artikel 4 Beoordelingscriteria

Activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd moeten voldoen aan een aantal voorwaarden. De activiteiten moeten een bijdrage leveren aan het publiek debat of aan de individuele meningsvorming over het referendumonderwerp. Daarnaast wordt gekeken of de activiteit goed toegankelijk is voor publiek of op een andere wijze de inwoners van Houten bereikt. Een spreiding van activiteiten is gewenst. Liever subsidie toekennen aan één debatavond, één website en één folder dan drie keer subsidie voor een debat. Door verschillende activiteiten te subsidiëren, wordt het bereik groter.

Artikel 5 Weigeringsgronden

Het ligt voor de hand dat geen subsidie verstrekt wordt voor activiteiten die voor indiening van de aanvraag plaatsvinden of nadat het referendum gehouden is. Verder worden de algemene weigeringsgronden voor subsidie genoemd in artikel 9 van de Asv.

Artikel 6 Budget en verdeling

De raad bepaalt op grond van artikel 12, onder c, van de Referendumverordening welk totaalbedrag er beschikbaar is voor campagnevoering. Dit bedrag kan niet overschreden worden. Het bedrag is verdeeld over drie categorieën: de tegenstanders, de voorstanders en de neutrale campagne. Deze laatste categorie is niet expliciet opgenomen in de toelichting op de Referendumverordening, maar de ervaring (bij andere gemeenten) leert dat er initiatieven kunnen komen van inwoners die een bijdrage willen leveren door bijvoorbeeld een debatavond te organiseren waarbij zowel een voor- als een tegenstander als spreker zijn uitgenodigd. Vandaar dat ook de categorie neutraal is opgenomen. Om meerdere aanvragers van subsidie een kans te geven is er een limiet vastgesteld aan het maximale bedrag dat per activiteit kan worden verstrekt.

Er is gekozen voor een maximum bedrag per activiteit (en dus niet per aanvrager), omdat de te organiseren activiteiten leidend zijn. Zie ook de toelichting op artikel 4.

Artikel 7 Termijnen

In artikel 7 van de Asv is de aanvraagtermijn voor subsidie geregeld. In lid 4 van dat artikel staat dat bij subsidieregeling andere termijnen kunnen worden gesteld. Dit geldt ook voor de beslistermijn. Die is op grond van artikel 8 lid 2 van de Asv normaliter zes weken, maar hiervan kan op grond van artikel 8 lid 3 in een subsidieregeling worden afgeweken.

De termijnen voor aanvraag, eventuele aanvulling en behandeling zijn (veel) korter dan gebruikelijk, opdat er zo lang mogelijk campagne kan worden gevoerd. Gedurende de korte behandelingstermijn dient de referendumcommissie te worden geraadpleegd.

Als er gegevens in de aanvraag ontbreken, kan het college op grond van artikel 4:5 lid 1 van de Awb besluiten deze niet te behandelen. Dit gebeurt echter niet voordat de aanvrager de kans heeft gekregen om de onvolledige aanvraag aan te vullen. Het ligt in de rede dat een verzoek om aanvulling per e-mail wordt gedaan.

Omdat aanvragen tegen elkaar afgewogen moeten worden en het beschikbare budget verdeeld moet worden over de aanvragers, worden alle aanvragen gelijktijdig behandeld.

Artikel 8 Aanvraag

Het college stelt een formulier vast waarmee de aanvraag voor subsidie gedaan wordt. Hierdoor is het voor de aanvrager duidelijk welke gegevens hij moeten aanleveren. Het is belangrijk dat er niet alleen een omschrijving van de activiteiten wordt aangeleverd, maar dat er ook een begroting wordt gemaakt waarin de inkomsten en uitgaven zijn opgenomen. Aanvragers zullen voor bijvoorbeeld de huur van een zaal of het ontwerpen van een website een offerte moeten aanvragen zodat zij een goed onderbouwde begroting kunnen aanleveren.

Ook worden formele gegevens gevraagd. Voor een gezamenlijke aanvraag van ten minste drie kiesgerechtigden betekent dit dat elk van hen zijn/haar naam en adresgegevens aanlevert en een handtekening zet waarmee de kiesgerechtigden aangeven gezamenlijk verantwoordelijk te zijn voor de activiteit. Voor rechtspersonen die niet bekend zijn bij de gemeente betekent dit dat zij bijvoorbeeld een afschrift van de inschrijving van de kamer van koophandel dienen te overleggen. En uiteraard dient ook deze aanvraag ondertekend te zijn door de daartoe bevoegde personen.

Het aanvraagformulier wordt op de website van de gemeente gezet en kan worden geprint. Het ingevulde formulier kan per e-mail of post worden opgestuurd of afgegeven worden aan de balie van het gemeentehuis.

Artikel 9 Advies referendumcommissie

Vanwege haar onafhankelijkheid is het van belang de referendumcommissie een adviserende rol te geven bij de behandeling van de subsidieaanvragen. De commissie zal haar advies onder hoge tijdsdruk moeten geven. Daarom is het van belang dat zij zo snel mogelijk de beschikking krijgt over de aanvragen.

Artikel 10 Vaststelling subsidie

Op grond van de Awb kan aan het vaststellen van subsidie subsidieverlening voorafgaan. In dat geval wordt er bij het verlenen van de subsidie een voorschot verstrekt. Bij kleinere bedragen, tot € 25.000,-, wordt de subsidie vaak meteen vastgesteld en de subsidie meteen uitbetaald. De mogelijkheid van directe vaststelling van de subsidie is geregeld in artikel 13 lid 1 van de Asv. De bedragen waar het in deze regeling om gaat zijn dusdanig beperkt, dat de subsidie direct kan worden vastgesteld.

Dit neemt niet weg dat de subsidieontvanger op grond van de Asv moet melden wanneer een activiteit niet verricht wordt en dat de gemeente op grond van de Awb ten onrechte verstrekte subsidie kan terugvorderen.

Artikel 11 Eindverantwoording

Voor subsidies onder de € 25.000,- hoeft geen uitgebreide eindverantwoording te worden afgelegd. De subsidieontvanger moet na afloop van de activiteiten alleen een bestedingsverklaring invullen. Daarin verklaart de ontvanger dat de vastgestelde subsidiegelden aan de activiteiten zijn besteed en dat de verplichtingen zijn nagekomen, zoals vermeld in de beschikking tot directe subsidievaststelling. Dit neemt niet weg dat in geval van twijfel over de besteding van de subsidie achteraf controle kan plaatsvinden. De subsidieontvanger moet dan alsnog facturen en bonnetjes kunnen overleggen.

Artikel 12 Hardheidsclausule

Een referendum komt niet vaak voor en elk referendum is anders. Bij elk referendum zullen zich bovendien onverwachte situaties voordoen. Daarom is het van belang om in uitzonderlijke gevallen te kunnen afwijken van deze regeling.

Artikel 13 Slotbepalingen

Dit artikel behoeft geen toelichting.